

Činnosť Mestského múzea v roku 2024

VÝSTAVA OSUDY ŽIDOV V STAREJ TUREJ

Počas januára 2024 mohli ešte záujemci navštíviť výstavu **OSUDY ŽIDOV V STAREJ TUREJ**, ktorá prebiehala od 20. mája 2023. Výstava priblížovala história židovskej komunity v Starej Turej i osudy staroturianskych Židov počas holokaustu, zachytávala jednotlivé príbehy zachránených Židov a ich záchrancov. Návštevníci sa na výstave dozvedeli podrobne informácie o židovskom cintoríne v Starej Turej aj o jeho niekoľkoročnej komplexnej obnove.

Výstavu dopĺňali dokumenty, fotografie a predmety z pozostalosti zavraždených staroturianskych Židov. Vystavených tu bolo i viacero židovských náboženských predmetov, ako i vzácny zvitok tóry z 18. stor., sedemramenné židovské svietniky, tradičné židovské pokrývky hlavy (*jarmulky*) a iné. Spomínané predmety nám pre účely výstavy zapožičali Marián Lesanský a Roman Svatoň. **Výstava bola pripravená v spolupráci s Erou Tomisovou a navštívilo ju viac ako 800 návštevníkov.**

VÝSTAVA VÝTVARNÝCH PRÁC ŽIAKOV ZŠ

Dňa 4. marca 2024 sme v spolupráci so **Základnou školou v Starej Turej** vyhlásili **výtvarnú súťaž pre žiakov 1. stupňa ZŠ pri príležitosti DŇA ZEME**. Do súťaže sa zapojilo viac ako sto šikovných detí z našej školy. Najlepšie práce boli vystavené od 15. do 24. apríla v Mestskom múzeu v Starej Turej. Sedem žiakov bolo ocenených na vernisáži výstavy v pondelok 15. apríla 2024.



foto: Martin Šimovec



Činnosť Mestského múzea v roku 2024

ENVIROFEST

Mestské múzeum sa zapojilo aj do nového staroturianskeho projektu **EnvirofeST**, ktorý sa uskutočnil v dňoch 18. 4. – 22. 4. 2024. Počas festivalu boli v priestoroch múzea vystavené **výtvarné práce žiakov ZŠ a fotografie študentov SPŠ v Starej Turej**. Okrem toho sa tu premietali i súťažné videá zo súťaže študentských krátkych videí **Strihni si video!**.



foto: Martin Medňanský

ŠTEFÁNIK OČAMI DETÍ

Mestské múzeum a Centrum voľného času v Starej Turej spoločne zorganizovali výtvarnú súťaž s názvom „**ŠTEFÁNIK OČAMI DETÍ**”, do ktorej sa zapojilo viac ako 100 detí zo ZŠ v Starej Turej a ZŠ Samuela Štúra v Lubine. Vítazi boli ocenení na vernisáži výstavy, ktorá sa uskutočnila dňa 29. 4. v Mestskom múzeu. Pripravený bol zaujímavý program i malé občerstvenie.

Vítazi súťaže si prevzali ceny z rúk samotného M. R. Štefánika (v podaní Mariána Imrišku), ktorý nám potom aj porozprával o svojich cestách, zážitkoch a životných úspechoch. Detský parlament mesta Stará Turá pod vedením CVČ pre deti pripravili pracovný list, ktorý mohli za sladkú odmenu vypracovať. Súčasťou bola aj výstava „**Milan Rastislav Štefánik – Stop života**”, ktorú pripravilo Mestské múzeum v spolupráci so **Spoľočnosťou M. R. Štefánika**. Obe výstavy mohli záujemci navštíviť do 10. mája 2024.



foto: CVČ
a Mestské múzeum

Činnosť Mestského múzea v roku 2024

VÝSTAVA TIE ROKY SEDEMDESIATE

V Mestskom múzeu v Starej Turej sa dňa 18. mája 2024 počas podujatia **NOC V MÚZEU** uskutočnilo otvorenie novej výstavy **TIE ROKY SEDEMDESIATE V STAREJ TUREJ**. Na výstave si mohli návštěvníci prezrieť viac ako 170 fotografií zo Starej Turej z obdobia 70. rokov, ďalej kroniky, publikácie a časopisy z tohto obdobia. Pripravené boli aj filmové zábery, ukážky dobovej (i svadobnej) módy, vybavenie domácnosti, šperky, módne doplnky, hračky, knihy a iné. Časť výstavy bola venovaná 70. výročiu od slávnostného otvorenia Parku kultúry a oddychu na Dubníku.

Vystavené fotografie a predmety pochádzali zo zbierky Mestského múzea alebo boli zapožičané zo súkromných zbierok. Ďakujeme rod. Tepličkovej, rod. Poľanskej, rod. Hučkovej, rod. Vráblovej, Janke Vičanovej, Matúšovi Galandákovi, Erike Fitkovej, Zdenke Zemanovej a Emílii Košťalovej za zapožičanie spomínaných predmetov.

Pre školy bola k výstave pripravená sprievodná prezentácia o živote, kultúre a normalizácii v ČSSR v 70. rokoch minulého storočia. Výstava bola otvorená do 4. októbra 2024 a navštívilo ju takmer 800 návštěvníkov.



foto:
Martin
Kovanič

Činnosť Mestského múzea v roku 2024

VÝSTAVA FOTOFRAFIÍ STARÁ TURÁ - RETROSPEKTÍVA

V Rok 1964 sa významne zapísal do dejín Starej Turej. V tomto roku sa splnilo želanie staroturianskych občanov – **obec Stará Turá bola vyhlásená za mesto**. Dňa 8. novembra 1964 v preplnenom Dome odborov privítali obyvateľia Starej Turej vzácných hostí – Ing. Gondu, tajomníka Západoslovenského krajského NV, delegáciu Okresného výboru KSS vedenú vedúcim tajomníkom Ladislavom Abrahámom a Mikuláša Andriša, predsedu Okresného NV Trenčín. Pamätnú listinu prebral predseda MNV Michal Václavek s podčakovaním a prísľubom pracovať tak, aby sa zo Starej Turej stalo moderné mestečko, ktoré občania budú ďalej budovať a zveľaďovať.

Pri tejto príležitosti sme v múzeu presne po 60 rokoch, dňa 8. novembra 2024, otvorili **výstavu fotografií Igora Hečka, Jiřího Tomisa a Jána Valentu - RETROSPEKTÍVA**. Výstava bude otvorená do februára 2025.

Pri príležitosti 60. výročia vyhlásenia Starej Turej za mesto sa z iniciatívy Mestského múzea a DK Javorina pripravuje ešte jeden krásny projekt, na ktorom sa usilovne pracuje už niekoľko mesiacov. Viac sa dozviete už začiatkom roka 2025.

Do zbierky múzea aj v roku 2024 pribudli viaceré predmety, fotografie či dokumenty, ktoré nám darovali návštěvníci múzea. Chceli by sme preto poďakovať O. Duhanovej, S. Miklovičovi, Z. Novákovi, P. Pollákoví, B. Strelníkoví a M. Udvorkovi.



Činnost Městského muzea v roce 2024

NÁVŠTEVNOSŤ MÚZEA

V roku 2024 múzeum navštívilo viac ako 1500 návštevníkov. V marci Dom kultúry Javorina v priestoroch múzea zorganizoval pútavú prednášku známej slovenskej etnologičky Kataríny Nádaskej na tému **Jarný zvykoslovny cyklus**. Múzeum bolo otvorené aj počas podujatia Remeslá našich predkov (9. 8.), kedy sa tu konala ďalšia prednáška p. Nádaskej s názvom **Obilné klásy vo víre času**. Počas Vianočného trhu (14. 12.) sme v múzeu premetali reportáže o Starej Turej z r. 1992 a 2000.

Múzeum počas roka navštevovali žiaci 1. a 2. stupňa ZŠ v Starej Turej, študenti SPŠ, no aj deti z CVČ či z Materskej školy a privítali sme aj seniorov, napr. z Klubu dôchodcov z Rudníka. Počas roka 2024 sa v múzeu uskutočnilo desať premietaní najnovších dokumentárnych a hraných filmov v rámci tzv. **FILMOVÝCH VECEROV V MÚZEU**.

V priebehu celého roka múzeum uverejňuje pripomienky významných výročí spojených s historiou mesta alebo výročí narodení a úmrtí významných osobností zo Starej Turej. V roku 2024 sme pre návštevníkov mesta pripravili dve nové brožúry – jednu o histórii a pamiatkach Starej Turej a druhú o žijúcich i nežijúcich významných osobnostiach nášho mesta. Obe brožúry sú k dispozícii v Informačnej kancelárii mesta.

VÝZVA

Budúci rok si pripomenieme **90. výročie od vzniku bývalého podniku Chirana** (predtým Presná mechanika). Český továrnik František Michera, vedúci firmy Bratří Micherové, československé závody na vodoměry a plynoměry, postavil v Staré Turej svoj závod na výrobu meracej techniky v roku 1935. V Chirane za tie roky pracovali tisíce ľudí. Budeme veľmi radi, keď sa s nami podelíte o fotografie, ktoré zachytávajú spomienky vaše, vašich rodičov či starých rodičov na pôsobenie v tomto podniku. Prípadne budeme radi aj za zapožičanie výrobkov, ktoré sa zatiaľ nenachádzajú v našej expozícii o histórii podniku.

Fotografie nám môžete posielat na mailovú adresu muzeumst@gmail.com a uveďte k nim miesto a rok nasnímania fotografie (aspoň približný). Ak nemáte možnosť fotografie naskenovať v dobrej kvalite, neváhajte nás kontaktovať na tel. čísle 0949 441 470 alebo nám napísať na Facebooku. Ďakujeme.



<h2>NARODILI SA / ŽILI / PÓSOBIL V STAREJ TURE.</h2>	
MARTIN BUNO 1890 - 1962	Posledný starostlenský ríčite
<p>Pápež I. mestského vojenského zariadenia na mieru vznikol v roku 1900. Počas prvej svetovej vojny. Štátom, ktorého bol starostlenský ríčite, sa menovalo vojsko. Vtedy bolo v ňom veľmi čerstvých, rímskych, gréckych a ruských vojakov. Počas vojny sa však vyskytla väčšia miera rozkolu a vzdialosti medzi ríčitom a jeho podriadeným funkcionárom Karlovom. Keďže počas príslušného účinku na kresťanov, ktorého žil v Turci, bol starostlenský ríčite vylúčený.</p>	
JOZEF BRUNOVÍK 1902 - 2010	Veltor partizánskej brigády
<p>Počas druhej svetovej vojny viedol v Čechach s partizánmi v boji proti nacistom. Štát, ktorého bol starostlenský ríčite, sa menovalo Československá republika. Počas vojny sa však vyskytla väčšia miera rozkolu a vzdialosti medzi ríčitom a jeho podriadeným funkcionárom Karlovom. Keďže počas príslušného účinku na kresťanov, ktorého žil v Turci, bol starostlenský ríčite vylúčený.</p>	
DUŠAN KERČÍNSKÝ 1920 - 2012	Prvý predstaviteľ pôvodného Číhava
<p>Bačík Chrástom v rokoch 1948-1950. Počas príslušného účinku na kresťanov, ktorého žil v Turci, bol starostlenský ríčite vylúčený. Počas vojny sa však vyskytla väčšia miera rozkolu a vzdialosti medzi ríčitom a jeho podriadeným funkcionárom Karlovom. Keďže počas príslušného účinku na kresťanov, ktorého žil v Turci, bol starostlenský ríčite vylúčený.</p>	
JÁN HÁDUC 1901 - 2001	Slávnostný koncert, rozhlasový preťaz
<p>Videličková vo venuvane. Komorník. Počas príslušného účinku na kresťanov, ktorého žil v Turci, bol starostlenský ríčite vylúčený. Počas vojny sa však vyskytla väčšia miera rozkolu a vzdialosti medzi ríčitom a jeho podriadeným funkcionárom Karlovom. Keďže počas príslušného účinku na kresťanov, ktorého žil v Turci, bol starostlenský ríčite vylúčený.</p>	
ILIAN HUZOVARA 1901 - 2003	Kresťan, ktorého žil v Turci, je pôvodne grécky patetik
<p>Kresťan žil na Marmaroskej planine. Počas príslušného účinku na kresťanov, ktorého žil v Turci, bol starostlenský ríčite vylúčený. Počas vojny sa však vyskytla väčšia miera rozkolu a vzdialosti medzi ríčitom a jeho podriadeným funkcionárom Karlovom. Keďže počas príslušného účinku na kresťanov, ktorého žil v Turci, bol starostlenský ríčite vylúčený.</p>	